

BEHÇET ÇELİK

YAZYALNIZI

İKİ DELİ DERVİŞ

ÖYKÜ

BEHÇET ÇELİK
YAZIYALNIZI
İKİ DELİ DERVİŞ

Can Yayınları 1938

© 2011, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Ocak 2011

Bu kitabın 1. baskısı 1000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak resmi: © iStockphoto.com / Ekely

Kapak baskı: Azra Matbaası

İç baskı ve cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-1256-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

BEHÇET ÇELİK
YAZYALNIZI
İKİ DELİ DERVİŞ

ÖYKÜ

Behçet Çelik'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Diken Ucu, 2010

Düğün Birahanesi, 2011

Dünyanın Uğultusu, 2011

Gün Ortasında Arzu, 2011

Herkes Kadar, 2011

BEHÇET ÇELİK, 1968'de Adana'da doğdu. İlk öyküsü 1987'de *Varlık*'ta yayımlandı. *Yazılı Günler* ve *Virgül* dergilerini hazırlayanlar arasında yer aldı; pek çok dergi ve gazetede öykü, deneme ve çevirileri yayımlandı. 1989 yılında Akademi Kitabevi Öykü Başarı Ödülü'nü kazandı. *Gün Ortasında Arzu* adlı kitabı 2008 Sait Faik Hikâye Armağanı'na layık görüldü. *İki Deli Derviş* (1992), *Yazalınızı* (1996), *Herkes Kadar* (2002), *Düğün Birahanesi* (2004), *Gün Ortasında Arzu* (2007), *Diken Ucu* (2010) adlı öykü kitaplarının yanı sıra *Dünyanın Uğultusu* (2009) adlı romanı yayımlandı.

Behçet Çelik'in internet adresi:
www.behcetcelik.com

İkinci baskılar için sunuş

1992'de birkaç arkadaşım ile birlikte yayımladığımız *Yazılı Günler* dergisiyle aynı adı taşıyan bir de yayınevi kurmuş, kitaplarımızı masraflarını kendimiz karşılayarak çıkarmıştık. O sene yayımladığımız *İki Deli Derviş* de, *Yazılı Günler*'in 1993'te kapanmasının ardından 1996'da yayımlanan *Yazyalınızı* da şanssız kitaplar oldular. Her ikisi de doğru dürüst dağıtılamadı ve kitapçı raflarında yer bulamadı. Çok uzun süredir sahaflarda bile bulunmayan bu iki kitap şimdi tek cilt halinde minik düzeltiler dışında değiştirilmeden, ilk baskılarındaki haliyle okurla buluşuyor. 1987'de *Varlık*'ta yayımlanan ilk öykümü *İki Deli Derviş*'e almamıştım. Aradan neredeyse yirmi beş yıl geçtikten sonra, *İki Deli Derviş*'le *Yazyalınızı*'nı birlikte yayımlarken "Sokak 245" isimli bu öyküyü de ekledim.

Uzun zaman önce yazdığım öyküleri yeniden okurken bu zaman zarfında yazmayı sürdürmüş olmamda bu kitapların önemli yeri olduğunu düşündüm. Edebiyat ve yayın dünyası genç yazarların hevesini kırmaya çok yatkın. Galiba böyle bir ortamda, yazmayı sürdürebilmek için edebiyatı sevmek ve sebat etmek yeterli olmayabiliyor; biraz da "takıntılı" olması gerekiyor genç yazarların. Yazdıklarını yayımlatmak, sayısı az da olsa, başkalarıyla paylaşmak, insanın edebi algısını genişletip ona sebat edebilmesi için güç verdiği gibi, bu takıntıyı da besliyor. "Takıntı" ile, edebiyatın bir uğraş olmanın ötesinde, daha derinlerdeki bir şeylere karşılık gelmesini, ya da daha derinlerdeki bir şeylere ilaç olmasını kast ediyorum.

Bu kitaptaki öykülerin en eskisinin yazılmasının üzerine-

den neredeyse çeyrek yüzyıl geçmiŐ durumda. Henüz lise öğrencisiyken yazdığım bu öyküyü bana yazdıran itkiler ne idiyse, benzer itkiler –takıntılar– bugün de geçerliliğini koruyor.

BEHÇET ÇELİK

İçindekiler

YAZYALNIZI

Sucuklu Yumurta	17
Esmer Öykü	23
Gizem	27
Yazar	33
Oğlan Bizim Kız Bizim	41
Küskünler Saklambacı	47
Canım Kardeşim Halil	55
Bir Mektup	61
Bir Fenomendi O	69
Dışarıda	75
Şu Hayat Tuhaf Şey!	79
Esin: Narin Bir Rüzgâr	83
Her Şey Yaşanır	89
Medaim Gelmesi	97
Üç Çay Bahçesi	103
Mahallenizden Geçtim	109

İKİ DELİ DERVİŞ

Elimdeki İz	117
Gözleri Gece	123

Denizdi...	129
Evler Grevler	135
Biri	143
Garajlarda	149
İspanya ve Gülen Kız	159
Yalnızken de Mutlu	163
El Salla	171
Dedesı	177
Kahvaltı	183
Pınarbaşı, Kaçak, Sevda	187
Bulut	191
“Beni Siz Delirttiniz”	197
Sokak 245	203

YAZYALNIZI

ne rüzgâr vardı, ne kıyısı
fesleğenli sugözlerinin
çatlamış duvarlara, dökük surlara
incelip incelip vuran
her akşamüstü dağbaşlarına uzayan
titrek gölgesi gönderdim

bir yazınlığına, bozkırda

SUCUKLU YUMURTA

Yıldırım'a

Kaç zamandır aynı sokaklarda dolaşıyorum, bilmiyorum. Işıklı, vitrinli, insanlı sokaklardan daha loş ve sakin olanlarına vardım. İşte, balıkçılar da toplamaya başladılar tezgâhlarını. Satıcılar, “Buyur ağbi,” demese, hiç ayrılmam şu yeşillikçinin önünden. Marul, turp, havuç ve kırmızılahanadaki renk cümbüşü gözlerimden başlayarak her yanıma dinlendiriyor. Alnımı dalayan soğuk da oradan başlıyor masajına. Bir şeyler içsem, o da içerimi kuşatsa.

“Buyur ağbi.”

“Bakmıştım öyle.”

Yanıt vermesem olmaz. İnsan susmayı bilmeli. Ah yeşillikçi, benden renkleri kaçırdığın yetmiyormuş gibi, meyhaneyi de aldın. Susmayı bilmeyenlerin mekânıdır meyhane, çekemem bu gece. Gelir, oturur biri, çan çan anlatır, daha kötüsü, bana da anlattırır. Şöyle ucuz, müşterisi suskun, efendi bir meyhane olsa... Nurhayat'la bazı akşamlar gittiğimiz kafeteryanın karşısında bir tane vardı. Bazen o konuşurken, pencereden bakıp meyhanenin içini görmeye çalışırdım. Hep çekerdi beni, balığı ve kalabalığıyla...

Güzel. Cama fiyatları yazmışlar. Lüfer on beş, palamut, istavrit on bin. Çarşıda kaçaydı bunlar? Alıp evde mi yapsam yoksa? İçeridekilerin filmlerdeki bilge balıklar gibi, gerekmedikçe konuşmayan kimseler olduğunun garantisi yok. Vazgeçsem mi balıktan? Her türlü baş ağrısı; alacaksın, temizleyeceksin, salatası, cartı, curtu...

Bir soğuk kaldı, alnımı kuşatmış, beni teselli eden. Hasta olduğum geceler annemin alnımı ovması gibi ya da yine hastayım da, ateşler içindeki alnımı cama dayamışım. Hastalıktan beter, dayak yemiş gibiyim bu gece. Sanırım, biraz da sürdürmek istiyorum bunu, meyhaneden falan kaçışım ondan. Kendime kızıyorum.

İyi de... Ne yesem? Böyle bir akşamda yine de yemeği düşündüğüme göre o kadar da etkilenmemiş olmalıyım bugün olanlardan. Şu mezeciden bir şeyler mi alsam? Olmaz, buraya giremem. Bir akşamüstü onunla buradan ekmek arası "mormeze" almıştık. Satıcıya, "Mormeze," dediğimde nasıl da gülmüştü uzun uzun. Bugün de, benimle konuşurkenki neşesi, gülüşü bir yandan beni sevindiriyordu, günlerdir neşesiz ve solgundu. Bir yandan da içinde bulunduğum saçma durumu açık seçik hale getiriyordu. İşyerinden birlikte çıkmıştık. Ona söylemeyi tasarladıklarım ile ilgili ve suskundum. O ise her şeyle ilgili gibiydi. Daldan dala atlıyordu. Müdürün attığı fırçanın ne kadar haksız olduğunu söyleyip fikrimi soruyordu sikkın bir sesle. Tam yanıtlayacakken, bir dükkândaki yapma çiçeklere neşeyle saldırıyor, ne kadar güzel olduklarını haykırıyor, malzemesinin ne olabileceğini soruyordu. Ben cama biraz yaklaşmış, çiçeklerin ana maddesini anlamaya çalışırken, o çoktan eski bir anısını anlatmaya başlamış oluyordu. Olsun. Neşeliydi ya. Suskunluğum da anlaşılmıyordu böylece.

Sonunda başka bir mezeciye girdim. Geçen gece bir arkadaşım ile sucuklu yumurta yemiştik. "Kerhane işi,"

demiş, ne bulduysa atmıştı içine. Bu akşam da evde yapıp yiyebilirim. Yapması da kolay. Meyhanedeki balık fiyatı kadar sucuk aldım. Bana üç akşam yeterdi, balıktan daha kârlı olmuştu. Bir an dışarıdan baktım kendime. Genç bir adam, bir elinde sucuk, yumurta ve ekmek dolu poşet, ötekinde gazete ve almadan edemediği haftalık mizah dergisi. Lise yıllarımı anımsadım. O yıllarda bu genç adamı görsem, nasıl da imrenirdim. Yalnız yaşadığı eve sucuklu yumurta yemeye giden biri. Bense şimdi, lise yıllarını özlüyorum. O zamanlar yaşadığım kentte de akşamları çarşuyu tavaf ederdim saatlerce. O zamanlar da hoşlandığım bir kız vardı. O da beni reddetmişti. Bura kadar her şey aynı. Hatta, bugünkü başıma buyrukluğum, akşam gecikeceğim diye kimseye telefon etmem gerekmemesi gibi olumlu gelişmeler de var. (Ah Nurhayat! Belki de kısa bir süre sonra, gecikeceğim akşamlar seni aramam gerekecekti, ne güzel!) Lisede hoşlandığım kız, “Ben senin gibi on tanesini çekip çeviririm, sen kim oluyorsun çocuk,” diyerek gerisin geri göndermişti beni. Nurhayat, yumruk yemişe çevirdi, darmadağın etti. Yeniden dönsem lise yıllarına, yeniden yaşasam o birkaç geceyi. Arkadaşlarımı esir alıp defalarca o kızı anlattığım geceleri. Şimdi kimseler yok anlatabileceğim.

Durakta çok beklemesem otobüsü, zamanında gelse Nurhayat gibi. Her sabah, tam dokuzda nasıl mutlular ederdin beni içeri girişinle. İşe gitmeyi ipe çeker olmuştum. Offff! Ne yapacağım yarından sonra işyerinde?! Yüzüne nasıl bakacağım? Şu gelmeyen otobüs gibi geç gelmeni isterim. Sen gelmeden, müdür beni bir yerlere göndersin. Ya da ben geç geleyim. Merak etsin, üzülün, pişman olsun bugünkü konuşmamıza. Uykusuz bir gecenin yorgunu, gözaltılarım şiş, sakal tıraşı olmamışım... Beni görünce sevinse, “Seni merak etmiştim,” dese. Bir an sevimli görünsem gözüne. Onun için uykusuz kalmış,

onun için mutsuz olmuşum, az şey mi? Tabii ki az. Umurundaydı benim uykusuzluğum. Gelmesem fark etmez bile. Hemen, bugün olanları anlatır ötekilere. Üzülmüş gibi yapar, yapması gerekir, ondan bunu beklerler; reddettiği erkek için üzülmesini. Kısık sesle, sözcüklerin arasına “tıss”lar, “puff”lar yerleştirerek, “Benim için kendisini harcamaz umarım, ben onu üzmem istemem, iyi biri sonuçta,” der. Ona hak verir, ben anlatsam bana hak verecek olanlar. Belki bir bilgi çıkar, Nurhayat’ı çeke-meyen, hatta bana uzaktan göz koymuş biri. (Var mı ki böyle biri? Belki o kızıl saçlı sekreter!) “Yok canım,” dese, “Erdal Bey’den mecnunluklar beklemem, kaldı mı böyle aşklar?” O zaman, beklesen de, “Beklerim,” diyemezsin Nurhayat, beklemeden de, “Beklemem,” diyemezsin, apı-şıp kalırsın. O sıra ben dalarım içeri. Sessizlik... Yüzüm-de gülümseme. “İyi günler herkese!”

Otobüs boş sayılır, karşımda oturan kadın fakülte-den bir kız arkadaşına benziyor. Onun biraz yaşlanmış. Yine de dar siyah kot pantolonu, bol kazağıyla öğrencile-ri andırıyor. Üzgün bir hali var. Kim bilir neye sıkıldı canı, günün yorgunluğu da olabilir. Bir an göz göze gelsek. Gü-lümsemem, gülümsese... Gözü elimdeki poşete takılsa.

“Sucuklu yumurta sever misiniz?”

“Efendim.”

“Sucuklu yumurta dedim, sever misiniz? Severseniz birlikte yiyelim. Üstelik üzgün görünüyorsunuz.”

Gelse benimle. Birlikte hazırlasak, yoo, ben hazır-larım, aman ne olacak, ne kadar işi var sucuklu yumur-tanın. Yesek, yerken konuşsak ondan bundan. Konuştuk-ça yüzü gülse. Nurhayat uzaklaşsa.

Ne memleket ya! Otobüste bir kadına sucuklu yu-murta sevip sevmediğini sora-mazsın. Bir barda olsan, “Cin tonik sever misiniz?” diye söze başlayabilirsin. Hat-ta lüks bir barda sucuklu yumurtayı da sorarsın. “*Bloody*

Mary içiyorsunuz, biliyor musunuz, buna en iyi cılayı sucuklu yumurta çeker.”

Kadın kalktı, düğmeye bastı, az sonra inecek. Göz göze gelmeye çalışıyorum. Bakmıyor bana. Gelmeyecek benimle. Hem gelse ne olacak? Yeni bir “şey” mi başlayacak? Bir süre sonra o da Nurhayat gibi, “Sen bittin,” demeyecek mi?

Ben bitmişim. Beni hoş bulurmuş bir ara. Şimdiyse tanımış beni. Bitmişim. Tanımış da, kötü bir şeyimi mi öğrenmiş? Hayır. Salt tanımış ve ben bitmişim. Nasıl tanımaksa... Evde spor yaptığımı bilir mi? Bilmez. Dostlarımın bana “feylezof” demelerinin hikâyesini bilir mi? Nerde! Çocukluğumun nerde, nasıl geçtiğini, en sevdiğim yemeği, onu niçin sevdiğimi, düşlerimi bilir mi? Bir gün İspanya’ya gitmeyi kafaya koyduğumu, evde İspanyolca çalıştığımı bilebilir mi? Nasıl tanır beni öyleyse? Sevdim mi, nasıl sevdiğimi anlatan mı oldu ona? Eski filmleri, uzak köyleri, koyu renk gözleri, ıspanaklı böreği sevdiğimi bilir mi? Ev işlerinde titiz olduğumu, ama tıraş olmayı sevmediğimi biri mi anlattı? Eski ilişkilerimi mi duydun, işyerindeki bordromu mu gördün?

Hem tanıdınsa tanıydın. Bittin ne demek? Ben seni tanıdıkça sevmedim mi? Bir akşamüstü mahallenizdeki yaşlı kadını anlattığında, “Yaşlı kadınları, adamları ne çok severim,” dediğinde daha çok sevmedim mi seni? Daktiloda hep üzerini gördüğüm ellerinin içini ilk gördüğüm gün, beğenmedim mi ellerini? Tanımadan beğenemedim ki. “Elini tanıdım. Elin bitti artık benim için,” dedim mi? Bir gece rüyama girince, seni daha yakın hissettim. Tırnağın kırılıp ağladığında, doğal buldum seni. Etek giydiğin günler daha kadınsı oluyordun, öyle günlerde daha çok tutulmadım mı sana? Bittin mi benim için? Bugün yeniden başlayacaktı belki, başlayacaktık. Sen tuttun, “Bittin,” dedin.

Bitmiş de olabilirim. Sen bunu bilemezsin. Gerçekten bittim galiba. Tükendim. Canım bir lokma bile istemiyor sucuklu yumurtadan.

1992

Yarattığı kendine özgü öykü dünyasıyla Behçet Çelik, son dönem edebiyatımızın önemli isimlerinden biri.

“Bu sokaklar benim değil. Benim değil bu içime, dışıma, gözlüğüm, ellerime, tam adım atacağım yere yağan yağmur. Hiçbir anım yok bu yapıların önünde. Şu duvara sırtımı verip soluklanmadım; eğilip şu kuytu sokak arasında kimseyi öpmedim. Soluğumu dolduran kömür kokusu tanımadığım insanların sobalarından geliyor. Hiçbir sobanın üzerinde, ben varınca sofraya alınacak bir tencere inceden fokurdamıyor.”

Çağdaş öykücülüğümüzün önemli isimlerinden Behçet Çelik, ilk kitabı *İki Deli Derviş*'ten bu yana sıcak, akıcı, duyarlı bir Türkçeyle yazıyor öykülerini. Daha yirmi bir yaşındayken Akademi Kitabevi Öykü Başarı Ödülü'nü kazanan yazarımızın daha önce ayrı ayrı yayımlanan ilk iki kitabı, *Yazalınızı / İki Deli Derviş*'te bir araya geliyor. Bu öyküler bir yandan güçlü bir kalemin doğuşunu belgeliyor, bir yandan da gençliğin sorularla ve sorunlarla dolu dünyasını yakıcı, ama şiirli bir dille yansıtıyor.

Kapak resmi: EKELY

ISBN 978-975-07-1256-2

9 789750 712562